

دفترچه سؤالات مرحله اول
کد دفترچه: ۱

سی و ششمین المپیاد ادبی

سال برگزاری	تعداد سؤالات	زمان پاسخ‌گویی
۱۴۰۱	۱۰۰	۱۲۰ دقیقه

توضیحات مهم

۱. کد دفترچه‌ی سؤالات شما ۱ است. این کد را در محلّ مربوط روی پاسخ‌نامه با مداد پر کنید. در غیر این صورت پاسخ‌نامه‌ی شما تصحیح نخواهد شد.
- ۲- بلافاصله پس از آغاز آزمون، تعداد سؤالات داخل دفترچه و وجود همه‌ی برگه‌های دفترچه‌ی سؤالات را بررسی نمایید. در صورت وجود هر گونه نقصی در دفترچه، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۳- یک برگ پاسخ‌نامه در اختیار شما قرار گرفته که مشخصات شما بر روی آن نوشته شده است. در صورت نادرست بودن آن، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید. ضمناً مشخصات خواسته شده در بالای پاسخ‌نامه را با مداد مشکی بنویسید.
- ۴- برگه‌ی پاسخ‌نامه را دستگاه تصحیح می‌کند، پس آن را تا نکنید و تمیز نگه دارید و به علاوه، پاسخ هر پرسش را با مداد مشکی نرم در محلّ مربوط علامت بزنید. لطفاً خانه‌ی مورد نظر را کاملاً سیاه کنید.
- ۵- پاسخ درست به هر سؤال ۳ نمره مثبت و پاسخ نادرست به هر سؤال ۱ نمره منفی دارد.
- ۶- آزمون مرحله‌ی دوم برای دانش‌آموزان پایه‌ی دهم، صرفاً جنبه‌ی آزمایشی و آمادگی دارد و شرکت‌کنندگان در دوره‌ی تابستانی از بین دانش‌آموزان پایه‌ی یازدهم انتخاب می‌شوند.
- ۷- دفترچه باید همراه پاسخ‌نامه تحویل داده شود.

۱- پایه‌های آوایی کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

- ۱) الهی سینه‌ای ده آتش افروز / در آن سینه دلی وان دل همه سوز
- ۲) مرا در منزل جانان چه امن عیش چون هر دم / جرس فریاد می‌دارد که بر بندید محمل‌ها
- ۳) به حسن خلق و وفا کس به یار ما نرسد / تو را در این سخن انکار کار ما نرسد
- ۴) جهان عهد با من جز چنین بستی / نیاری یاد از آن پیمان که کردستی

۲- کدام بیت دولختی نیست؟

- ۱) ز فرق چون نالم من دل شکسته چون نی / که بسوخت بندبندم ز حرارت جدایی
- ۲) دیشب گله زلفش با باد همی کردم / گفتا غلطی بگذر زین فکرت سودایی
- ۳) با من بگو تا کیستی، مه‌ری؟ بگو، ماهی؟ بگو / خوابی؟ خیالی؟ چیستی؟ اشکی؟ بگو، آهی؟ بگو
- ۴) بسم از هوا گرفتن که پری نماند و بالی / به کجا روم ز دستت که نمی‌دهی مجالی

۳- مفهوم بیت زیر با کدام گزینه متناسب است؟

«ما بارگه دادیم این رفت ستم بر ما / بر قصر ستمکاران گویی چه رسد خذلان»

- ۱) زین کاروان سرای بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد
- ۲) وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب / بر دولت آشیان شما نیز بگذرد
- ۳) چون داد عادلان به جهان در بقا نکرد / بیداد ظالمان شما نیز بگذرد
- ۴) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد

۴- در همهٔ گزینه‌ها غلط املایی دیده می‌شود؛ به جز گزینهٔ ...

- ۱) آن‌گاه آگاه شد که غرقه خواست شد بانگ و هزاهز خواست امیر برخاست و کشتی دریدن گرفت.
- ۲) این چه سرّ است که خاک در کمال مذلت و خاری با حضرت عزّت و کبریایی چندین ناز می‌کند.
- ۳) جلوه‌هایی از این نهضت به ما لبخند می‌زند حلول این صبح روشن را گرامی می‌داریم.
- ۴) خلف صدق نیاکان هنرور خود بود و نمایش نیم رخ زندگان راضی در برداشت و از سر نیازی بود.

محاسبات و نکته‌های مهم

۵- کدام بیت آرایه ترصیع دارد؟

- (۱) هم عقل دویده در رکابت / هم شرع خزیده در پناهت
(۲) جفا پل بود بر عاشق شکستی / وفا گل بود بر دشمن نشاندی
(۳) در بدایت بند و چاه بود / در نهایت تخت و گاه بود
(۴) هم حرکاتش متناسب به هم / هم خطواتش متقارب به هم

۶- نوع تشبیه در کدام گزینه بلیغ اسنادی است؟

- (۱) لیک آخر سرپناهی یافتم جایی / گرچه بیرون تیره بود و سرد همچون ترس
(۲) مرا اوج عزت در افلاک توست / به چشمان من کیمیا خاک توست
(۳) تو گفتی آسمان دریاست از سبزی و بر رویش / به پرواز اندر آورده است ناگه بچگان عنقا
(۴) صدفوار گوهرشناسان راز / دهان جز به لؤلؤ نکردند باز

۷- در کدام گزینه آرایه متناقض نما دیده می شود؟

- (۱) به ترتیب این نهاده وضع عالم / که نی یک موی باشد بیش و نی کم
(۲) خرد را گر نبخشد روشنایی / بماند تا ابد در تیره راهی
(۳) کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه
(۴) اگر لطفش قرین حال گردد / همه ادبارها قبال گردد

۸- در کدام گزینه معنی «چو» با بقیه متفاوت است؟

- (۱) فرزند عزیز را به صد جهد / بنشانند چو ماه در یکی مهد
(۲) چو کاوه برون شد ز درگاه شاه / بر او انجمن گشت بازارگاه
(۳) فریدون چو گیتی بر آن گونه دید / جهان پیش ضحاک وارونه دید
(۴) مجنون چو حدیث عشق بشنید / اول بگریست پس بخندید

۹- در کدام گزینه استعاره وجود ندارد؟

- (۱) از شبنم عشق خاک آدم گل شد / بس فتنه و شور در جهان حاصل شد
(۲) سر نشتر عشق بر رگ روح زدند / یک قطره فروچکید و نامش دل شد
(۳) از سر تعمیر دل بگذر که معماران عشق / روز اول رنگ این ویرانه ویران ریختند
(۴) بیا که صاف شود این هوای بارانی / تویی بهانه آن ابرها که می گریند

محاسبات و نکته های مهم

۱۰- در معرفی شخصیت‌ها، کدام گزینه درست است؟

- ۱) عظامک جوینی از نثرنویسان مشهور دوره مغول است که تاریخ جهانگشا را نوشته است.
- ۲) شاهنامه ابومنصوری اثری حماسی است که عده‌ای از دانشوران خراسان به تشویق محمد بن جریر طبری آن را نگاشته‌اند.
- ۳) امیرعلی شیرنوائی از نویسندگان قرن نهم است که کتاب مهم او محاکمة اللغتين به زبان مغولی است.
- ۴) صائب تبریزی از بزرگ‌ترین شاعران سبک هندی است که به خلاق‌المعانی ثانی ملقب شد.

۱۱- در تمام گزینه‌ها به اثری تقلیدی اشاره شده است؛ به جز گزینه ...

- ۱) نفحات الانس جامی
- ۲) منشآت قائم‌مقام فراهانی
- ۳) مثنوی جمشید و خورشید سلمان ساوجی
- ۴) محبوب‌القلوب میرزا برخوردار فراهی

۱۲- با توجه به ابیات زیر نقش «ش» در کدام گزینه درست نوشته شده است؟

- ۱) چو صبرش نماند از ضعیفی و هوش / ز دیوار محرابش آمد به گوش (مفعول)
- ۲) درافشان لاله در وی چون چراغی / ولیک از دود او بر جانش داغی (مضاف‌الیه)
- ۳) ستم‌دیده را پیش او خواندند / بر نامدارنش بنشانند (مضاف‌الیه)
- ۴) من نمازم را وقتی می‌خوانم / که اذانش را باد گفته باشد سر گلدسته سر (مفعول)

۱۳- در کدام بیت، واژه‌های قافیه جناس ندارند؟

- ۱) تنگ است ما را خانه تنگ است ای برادر / بر جای ما بیگانه ننگ است ای برادر
- ۲) وقت است تا برگ سفر بر باره بندیم / دل بر عبور از سد خار و خاره بندیم
- ۳) گاه سفر آمد برادر ره دراز است / پروا مکن بشتاب همت چاره‌ساز است
- ۴) جانان من اندوه لبنان کشت ما را / بشکست داغ دیر یاسین پشت ما را

۱۴- عَيْنَ الصَّحِيحِ لِلتَّعْرِيْبِ: «او راست گفت و من باور کردم.»

- ۱) هو صَادِقٌ و أنا صَدَقْتُ ۲) هو صَدَقٌ و أنا صَدَقْتُ ۳) هو صَدَقٌ و أنا تَصَدَّقْتُ ۴) هو صَدَقٌ و أنا صَدَقْتُ

۱۵- عَيْنَ جَمْعًا لَا يَتْرَجَمُ مَفْرَدًا.

- ۱) هولاب المترجمون ۲) خمسة طلابٍ ۳) القوم الكافرين ۴) صفات الفلاحين

محاسبات و نکته‌های مهم

۱۶- عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي تَعْيِينِ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِمُضْمِرِ «نَا»

- (۱) يُعَلِّمُنَا الدَّرْسَ الْجَدِيدَ (مفعول)
(۲) تَقَدَّمْنَا أَفْضَلَ سِلَاحٍ (مفعول)
(۳) إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (فاعل)
(۴) أَخْبَرُونَا عَنِ سِرِّ النَّجَاحِ (فاعل)

۱۷- عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجُمَةِ. «تُسْتَعْدَمُ آلَاتٌ لِتَقْلِيلِ الضَّغْطِ حَتَّى تَبْقَى الْأَنْابِيبُ سَالِمَةً»

- (۱) از ابزارآلاتی برای کاهش فشار استفاده می کنند تا لوله ها سالم بماند.
(۲) ابزارآلاتی برای کاهش فشار استفاده می شود تا لوله ها سالم بماند.
(۳) ابزارآلاتی برای کاهش فشار استفاده می شود تا تانکرها سالم بماند.
(۴) برای کاهش فشار از ابزارآلات استفاده می شود تا لوله سالم بماند.

۱۸- عَيْنَ الْفَاعِلِ يَقُومُ بِالْعَمَلِ كَثِيرًا:

- (۱) جَاءَ الرَّجُلُ الْعَلَامَةَ تَحْوِ النَّاسِ
(۲) اجْتَهَدَ الْعَمَلُ فِي الْمَصْنَعِ
(۳) يُشَجِّعُ الْخَلَائِقَ فِي سَاحَةِ الْمَدْرَسَةِ
(۴) شَاهِدَ السِّيَاحَ مَنَظَرًا جَمِيلًا

۱۹- عَيْنَ مُضَارَعًا يُمَكِّنُ أَنْ يُعَادِلَ «الْمَاضِيَ الْإِسْتِمْرَارِي» فِي الْفَارْسِيَّةِ:

- (۱) يُعْجِبُنِي عَيْدٌ يَفْرَحُ فِيهِ الْفُقَرَاءُ
(۲) بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا إِلَيْنَا يَأْمُرُنَا بِالصِّدْقِ
(۳) نَعْرُشُ اشْجَارًا لِكَيْ يَأْكُلَ النَّاسُ مِنْ ثَمَرَاتِهَا
(۴) عِنْدَمَا سَأَلْنَا سُؤَالَ تَعَجَّبَ الْأُسْتَاذُ

۲۰- کدام گزینه دلیل کم اهمیت تری برای جنگ رستم و اسفندیار و ادامه آن است؟

- (۱) به شاهی ز گشتاسب نارد سخن / که او تاج نو دارد و ما کهن
(۲) نبیند مرا زنده با بند کس / که روشن روانم بر این است و بس
(۳) وگر سر بیچم ز فرمان شاه / بدان گیتی آتش بود جایگاه
(۴) دو پور تو نوش آذر و مهرنوش / به خواری به سگری سپردند هوش

۲۱- کدام گزینه از بیت های زیر دریافت نمی شود؟

- چو بنشیند گردنگش اسفندیار / بدو گفت که «ای رستم نامدار
تو خواهی که هر کس که این بشنود / بدین خوب گفتار تو بگردد

محاسبات و نکته های مهم

مرا پاک خوانند ناپاک رای / تو را مردِ هشیارِ نیکی فرازی

بگویند کو با خُرام و نُوید / بیامد ورا کرد چندی امید

سپهد ز گفتار او سربتافت / از آن پس که جز جنگ کاری نیافت

همی خواهش او همه خوار داشت / زبانی پر از تلخ گفتار داشت»

(۱) اتمام حجت و دوری از عذاب وجدان رستم پس از مرگ اسفندیار

(۲) تأکید اسفندیار به اینکه رستم به این سخنان قصد دارد خود را نزد مردم بی گناه جلوه دهد.

(۳) پاسخ مثبت ندادن رستم به دعوت اسفندیار برای مهمان شدن در بارگاه او

(۴) اشاره به جنگ طلبی اسفندیار و بی توجهش اش به خواهش رستم

۲۲- در کدام گزینه «که» تعلیل به کار رفته است؟

(۱) چنین داد پاسخ یل اسفندیار / که لشکر نیاید مرا خود به کار

(۲) مرا از بزرگان بر این شرم خاست / که گویند گنج و سپاهت کجاست

(۳) فرستندش از مرزها باژ و ساو / که با جنگ او نیستشان زور و تاو

(۴) به فرزند پاسخ چنین داد شاه / که از راستی بگذری نیست راه

۲۳- با توجه به ابیات زیر کدام گزینه درست است؟

«همی رفت تا پیشش آمد دو راه / فرو ماند بر جای پیل و سپاه

دژ گنبدان بود راهش یکی / دگر سوی زابل کشید اندکی

شتر آنکه در پیشش بودش بخفت / تو گفستی که گشته است با خاک جفت

جهان جوی را آن بد آمد به فال / بفرمود کش سر ببرند و یال»

(۱) سپاه و شتران آن‌ها از خستگی و دشواری راه، به استراحت پرداختند.

(۲) ضمیر «ش» در تمام بیت‌ها نقش «مضاف‌الیه» دارد.

(۳) «پیل» در نقش مفعولی و «گفتی» به عنوان قید به کار رفته‌اند.

(۴) خوابیدن شتر در جلوی سپاه، از فرجام نامیمون جنگ برای رستم خبر می‌دهد.

محاسبات و نکته‌های مهم

۲۴- معنی واژگان مشخص شده در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

بیر پنج بالای زرین <u>ستام</u>	بیارای دل را به <u>بگماز</u> چند
به بازو ببندم یکی <u>پالهنگ</u>	سپهبد ز <u>خوالیگران</u> خواست خوان
(۱) دهانه، اندوه، کمند، کشاورز	(۲) افسار، شراب، ریسمان، آشپز
(۳) رکاب، می، نوعی میوه، طبّاخ	(۴) زین و یراق، غم، قلّاده، پیشکار

۲۵- در کشته شدن اسفندیار کدام فرد نقش و تأثیر کمتری داشت؟

(۱) فرامرز	(۲) گشتاسب
(۳) رستم	(۴) زال

۲۶- ویژگی‌های سبکی شاهنامه در کدام گزینه کمتر دیده می‌شود؟

- (۱) بسی خواهشش کرد که «ایدر بایست / چنین تیز رفتن تو را روی نیست»
- (۲) همی رفت رستم، زواره پست / کجا بود در پادشاهی کسش
- (۳) ورا هم ندیدی به خاک اندرون / بر آن سان فگنده پیش پر ز خون
- (۴) بدو گفت رستم که «تا نام خویش / نگویی، نیایی ز من کام خویش»

۲۷- با توجه به محتوای داستان، در بیت‌های زیر از بازگو کردن چه چیز نهی شده است؟

- «مگوی آنچه هرگز نگفته است کس / به مردی مکن باد را در قفس
تو آن کن که از پادشاهان سزاست / مگر از پی آنکه آن نارواست»
(۱) افتخار به نژاد و دودمان	(۲) به بند کشیدن و دستگیر کردن رستم
(۳) سست کردن پیمان و فرمان اسفندیار	(۴) بدگویی از خاندان و نژاد رستم

۲۸- استفهام آمده در بیت: «ببرهیز و پیچان شو از خشم اوی / ندیدی که خشم آورد چشم اوی؟» کدام مفهوم و معنای ثانوی را در خود دارد؟

(۱) تحقیر	(۲) تحذیر
(۳) انکار	(۴) تأکید

محاسبات و نکته‌های مهم

۲۹- مفهوم کدام بیت به درستی بیان نشده است؟

- ۱) هر آن کس که از راه یزدان بگشت / همان عهد او گشت چون باد دشت
هر کس که از راه خداوند برگردد، به یقین عهد و فرمانی که گرفته، ناپایدار و متزلزل است.
- ۲) بخندید رستم بدو گفت: «شاه / ز بهر خورش دارد این پیشگاه»
رستم خندید و گفت: «شاه این بارگاه را برای خوردن تدارک دیده است»
- ۳) ز نیرنگ زالی بدین سان درست / وگرنه که پایت همی گور جست
نیرنگ و جادوی زال تو را رهایی بخشید؛ وگرنه به سوی مرگ می رفتی
- ۴) به دوزخ مبر کودکان را به پای / که دانا نخواند تو را پاک رای
مراقب باش با رفتار موجب دوزخی شدن فرزندان نباشی که در این صورت از خردمندان نیستی.

۳۰- معنا در کدام گزینه درست نیست؟

- ۱) آن مخدّره خدر خاص: آن پرده‌نشین پرده خاص
- ۲) آن ثانیة مریم صفیه: آن همدن لحظات مریم برگزیده
- ۳) در بازار دنیا آخرین عرضه می یابد داد: در این جهان باید سرمایه را به نمایش گذاشت.
- ۴) شکننده کالا خریدار بود: کسی که در خرید کالا چانه می زند، خواهان واقعی آن کالا است.

۳۱- کدام گزینه با عبارت «من خود را رباطانم» منطبق نیست؟

- ۱) من دل نگاه می دارم، نه گل.
- ۲) هر چه در اندرون من است، بیرون نیارم.
- ۳) هر چه بیرون [من] است، در اندرون نگذارم.
- ۴) اگر کسی درآید و برود، آن با من کار ندارد.

۳۲- معنای عبارت زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

«بیماری خاسته را چنین دیگ سازند.»

- ۱) چنین غذایی می پزند برای کسی که دوران نقاهت بعد از بیماری را می گذراند.
- ۲) چنین غذاهایی را مخصوص بیماری های مسری می سازند.
- ۳) چنین ظروفی برای بیماری برخاسته ساخته می شود.
- ۴) این گونه غذاها را برای کسانی که بیمار شده اند، طبخ می کنند.

محاسبات و نکته های مهم

۳۳- کدام گزینه ناظر بر مفهوم «فناى فى الله» است؟

- ۱) الهی! آروزی من از جمله دنیا یاد توست و در آخرت، لقای تو.
- ۲) چون نیست گشته‌ام و هست شده بدو، همه از آن اویم.
- ۳) محبت حق مرا چنان فروگرفته است که دوستی و دشمنی را جای نمانده است.
- ۴) آن باید خواست که او خواهد تا بنده به حقیقت باشی.

۳۴- کدام گزینه معنی مصراع دوم بیت زیر است؟

«من اینک دم دوستی می‌زنم / گر او دوست دارد و گر دشمنم»

۱) ... حتی اگر او، بر خلاف دشمنم، مرا دوست داشته باشد.

۲) ... چه او این کار مرا دوست داشته باشد، چه مرا دشمن بیندارد.

۳) ... چه او مرا دوست بشمارد، چه دشمن فرض کند.

۴) ... و دوست و دشمن درباره دوستی من با او موافقت.

۳۵- همه گزینه‌ها تفسیر و شرحی بر واژه مشخص شده در بیت زیر هستند؛ به جز ...

«بخندید و گفتا عنان برمیچ / که سلطان عنان برنیچد ز هیچ»

۱) مرا با وجود تو هستی نماند / به یاد توام خودپرستی نماند

۲) بدان زهره دستت زدم در رکاب / که خود را نیاوردم اندر حساب

۳) مرا خود کشد تیر آن چشم مست / چه حاجت که آری به شمشیر دست

۴) کشیدم قلم در سر نام خویش / نهادم قدم بر سر کام خویش

۳۶- توضیح کدام بیت درست است؟

۱) به تیغ از غرض برنگیرند چنگ / که پرهیز و عشق آگینه است و سنگ (زاهدی و عاشقی ناسازگارند)

۲) چو غازی به خود برنبنند پای / که محکم رود پای چوبین ز جای (جنگ بدون سلاح مناسب به شکست می‌انجامد).

۳) اگر ژاله هر قطره‌ای در شدی / چو خرمهره بازار از او پر شدی (قطرات باران با وجود کثرت ارزشمندند).

۴) مده تا توانی در این جنگ پشت / که زنده است سعدی که عشقش بکشت (عشق واقعی در رها کردن تعلقات است).

محاسبات و نکته‌های مهم

۳۷- در کدام گزینه، عبارت مشخص شده درست معنی شده است؟

- ۱) یکم روز بر بنده‌ای دل بسوخت / که می‌گفت و فرمانده‌اش می‌فروخت ... (روز اول)
- ۲) یکی در نشابور دانی چه گفت / چو فرزندش از فرض خفتن بخفت ... (خود را به خواب زدن)
- ۳) به مجنون یکی گفت کای نیک‌پی / چه بودت که دیگر نیایی به حی ... (شادمان نیستی)
- ۴) به یغما ملک آستین برفشاند / وز آنجا به تعجیل مرکب براند ... (اجازه داد)

۳۸- سعدی حکایت زیر را به عنوان «مثال» برای کدام بیت آورده است؟

- «دیده باشی که در باغ و راغ / بتابد به شب کرمکی چون چراغ
یکی گفتش ای کرمک شب‌فروز / چه بودت که بیرون نیایی به روز؟
بین کآتشی کرمک خاک‌زاد / جواب از سر روشنایی چه داد
که من روز و شب جز به صحرا نیم / ولی پیش خورشید پیدا نیم»
- ۱) بزرگان از آن دهشت آلوده‌اند / که در بارگاه ملک بوده‌اند
 - ۲) مترس از محبت که خاکت کند / که باقی شوی گر هلاکت کند
 - ۳) کسی را که دانی که خصم تو اوست / نه از عقل باشد گرفتن به دوست
 - ۴) فدائی ندارد ز مقصود چنگ / وگر بر سرش تیر بارند و سنگ

۳۹- در کدام گزینه واژه مشخص شده درست معنی شده است؟

- ۱) شب آنجا بیفکند و بالش نهاد / روان دست در بانگ و نالش نهاد (فوراً)
- ۲) عبائی بلیلانه در تن کنند / به دخل حبش جامه زن کنند (فاخر)
- ۳) بدی در قفا عیب من کرد و گفت . بتر زو قرینی که آورد و گفت (نشانه)
- ۴) سوی مسجد آورده دگان شید / که در خانه کمتر توان یافت صید (عشق)

۴۰- در کدام بیت ارسال مثل یا تمثیل دیده می‌شود؟

- ۱) تو خود را گمان برده‌ای پر خرد / انائی که پر شد دگر چون برد
- ۲) ز دعوی پری زان تهی میروی / تهی آی تا پرمعانی شوی
- ۳) ارادت نداری سعادت مجوی / به چوگان خدمت توان برد گوی
- ۴) بر از شاخ طوبی کسی بر نداشت / که امروز تخم ارادت نکاشت

محاسبات و نکته‌های مهم

۴۱- کدام بیت به درستی معنی شده است؟

- ۱) بلندیت باید تواضع گزین / که آن بام را نیست سَلَم جز این. (برای رسیدن به بلندمرتبیگی باید تواضع کرد و راهی جز تسلیم برای رسیدن به این بام نیست)
- ۲) که این مدبر اندر پی ما چراست / نگوئبخت جاهل چه درخورد ماست؟ (که این بی‌خرد چرا ما را دنبال می‌کند؛ نادان بدبخت شایسته ما نیست)
- ۳) به زهد و ورع کوش و صدق و صفا / ولیکن میفزای بر مصطفی (پارسایی و زهد پیشه کن و راستی و اخلاص ورز ولیکن از حضرت پیامبر (ص) پیشی مگیر)
- ۴) کرا جامه پاک است و سیرت پلید / در دوزخش را نباید کلید (کیست که لباس پاکیزه داشته باشد و باطن ناپاک؟ چنین کسی مستقیماً وارد دوزخ خواهد شد و نیازی به کلید ندارد)

۴۲- کدام بیت با بیت زیر تناسب معنایی بیشتری دارد؟

نی بوریا را بلندی نکوست / که خاصیت نیشکر خود در اوست

- ۱) به گردن فتد سرکش تند خوی / بلندیت باید بلندی مجوی
- ۲) نه منعم به مال از کسی بهتر است / خرار جلّ اطلس بپوشد، خراست
- ۳) میفراز گردن به دستار و ریش / که دستار پنبه است و سبلت حشیش
- ۴) به قدر هنر جست باید محل / بلندی و نحسی مکن چون زحل

۴۳- کدام گزینه درباره آرایه‌های بیت‌های زیر (به ترتیب) درست است؟

نبود از ندیمان گردن‌فراز / بجز نرگس آنجا کسی دیده باز
می لاله‌گون از بط سرنگون / روان هم‌چنان کز بط کشته خون
زنی گفت بازی‌کنان شوی را / عسل تلخ باشد ترش‌روی را

- ۱) استعاره، تشبیه تفضیل، پارادوکس
- ۲) استعاره، تشبیه مرکب، متناقض‌نما
- ۳) استعاره، حسن تعلیل، ایهام تناسب
- ۴) مراعات‌التظیر، تضمین‌المزدوج، ایهام

۴۴- با توجه به مضمون و محتوای بیت‌ها، کدام گزینه از باب چهارم بوستان نیست؟

- ۱) تو را کی بود چون چراغ التهاب / که از خود پری همچو قندیل از آب؟
- ۲) چو سیل اندر آمد به هول و نهیب / فتاد از بلندی به سر در نشیب
- ۳) از این دوستان خدا بر سرند / که از خلق بسیار بر سر خورند
- ۴) بکن خرقة نام و ناموس و زرق / که عاجز بود مرد با جامه غرق

محاسبات و نکته‌های مهم

۴۵- منظور از «ندیم ژنده پیر» در شعر زیر چیست؟

«من یقین دارم که در رگ‌های من خون رسولی یا امامی نیست / نیز خون هیچ خان و پادشاهی نیست / وین ندیم ژنده پیرم دوش با من گفت / کاندر این بی‌فخر بودن‌ها گناهی نیست»

- (۱) پدر (۲) پوستین (۳) عقل (۴) باده

۴۶- منظور از بخش مشخص شده در شعر زیر چیست؟

«داشت کم کم شب کلاه و جبّه من نوترک می‌شد، / کشتگاهم برگ و بر می‌داد / ناگهان توفان خشمی باشکوه و سرخگون برخاست / من سپردم زورق خود را به آن توفان و گفتم هر چه بادا باد. / تا گشودم چشم، دیدم تشنه لب بر ساحل خشک کشف‌رودم.»

- (۱) کودتای مرداد ۳۲ (۲) انقلاب اکتبر شوروی (۳) انقلاب مشروطه (۴) حمله اعراب

۴۷- بر اساس شعر «آخر شاهنامه» کدام گزینه نادرست است؟

(۱) راوی دستاوردهای سرزمین خویش را فرسوده و از بین رفته می‌داند.

(۲) شکوه را در ایران باستان می‌جوید.

(۳) به مظاهر پیشرفت و فناوری غرب امیدی ندارد.

(۴) در نهایت، امید به برخاستن از خواب اعصار و ادامه یافتن بزرگی‌ها دارد.

۴۸- با توجه به شعر زیر کدام گزینه درست است؟

«آتشین بال و پر و دوزخی و نامه سیاه / جهد از دام دلم صد گله عفریته آه

بسته بین من و آن آرزوی گمشده‌ام / پل لرزنده‌ای از حسرت و اندوه نگاه

گرچه دل بس گله زو دارد و پیغام به او / ندهد بار دهم باری دشنام به او

من کشم آه که دشنام بر آن بزم که وی / ندهد نقل به من من ندهم جام به او»

(۱) نهاد بیت دوم «پل لرزنده» است. (۲) «اندو نگاه» ترکیبی اضافی است.

(۳) نهاد «ندهد بار» دل است. (۴) «صد گله» نقش مفعولی دارد.

۴۹- کدام ویژگی شعری اشتراک کمتری در سروده‌های برجسته اخوان ثالث و نیما یوشیج دارد؟

- (۱) خلق واژگان نو (۲) ناهمواری‌های نحوی (۳) روایت‌گری (۴) نمادپردازی اجتماعی

محاسبات و نکته‌های مهم

۵۰- بر اساس شعر زیر کدام گزینه درست است؟

«پنجره باز است / و آسمان پیدا / فارغ از سوت و صغیر دوستدار خاکزاد خویش / کفتران در اوج دوری مست پروازند / بال‌هاشان سرخ، زیرا بر چکاد دورتر کوهی که بتوان دید / رسته لختی پیش / شعله‌ور خون بوتۀ مرجانی خورشید.»

(۱) بال‌های کبوتران سرخ از پرتو خورشید در حال غروب هستند.

(۲) شعر در توصیف بیم شاعر از ریختن خون مبارزان آزادی طلب است.

(۳) «دوستدار خاکزاد» توصیفی از مرد کبوتر باز است.

(۴) شعر بیانگر خون‌هایی است که برای رسیدن به رهایی ریخته شده است.

۵۱- بر اساس قطعه زیر و با توجه به کلیت شعر «خروس» همه گزینه‌ها نادرست است؛ به جز ...

«قوقولی‌قو! خروس می‌خواند / از درون نهفت خلوت ده / از نشیب رهی که چون رگ خشک / در تن مردگان دواند خون / می‌تند بر جدار سرد سحر / می‌تراود به هر سوی هامون.»

(۱) شعر در قالب سپید سروده شده است.

(۲) «رگ خشک» وصف خروس است.

(۳) «در تن مردگان دواند خون» وصف آوای خروس است.

(۴) بانگ خروس را رهایی از بند تیرگی نیست.

۵۲- کدام گزینه درباره شعر آزاد نادرست است؟

(۱) تجربی و شخصی بودن، جنبه عاطفی این نوع شعر را تقویت می‌کند.

(۲) سطرها برابر نیستند؛ ولی پایه‌های عروضی به صورت سالم و کامل به کار می‌رود.

(۳) نظم قافیه‌ها از پیش تعریف شده نیست.

(۴) در این نوع شعر، مانند اغلب انواع هنر مدرن ابهام هنری جزو ویژگی‌های اساسی است.

۵۳- توضیح کدام گزینه نادرست است؟

(۱) تو آن راز رشیدی / که روزی فرات / بر لب آورده / و ساعتی بعد / در باران متواتر پولاد بریده بریده / افشا شدی / و باد / تو را با مشام خیمه‌گاه / در میان نهاد / و انتظار / در بهت کودکانۀ حرم / طولانی شد: وصف حضرت ابوالفضل (ع).

(۲) فلسفه نمی‌بافم / سخن از گلوی تردی است / که صادقانه / بر فراز منبر بر آمد / و بلاغت را به عرش رسانید / به روایتی صادق و صمیمی / استثنایی بزرگ در تاریخ / سیلانی بی‌سقوط / فریادی متصاعد / که با سه شعله زبانه کشید: وصف حضرت علی اصغر (ع).

محاسبات و نکته‌های مهم

۳) پلک صبوری می‌گشایی / و چشم حماسه‌ها / روشن می‌شود / کدام سرانگشت پنهانی / زخمه به تار صوتی تو می‌زند / که آهنگ خشم صبورت / عیش مغروران را منغص می‌کند / می‌دانیم / تو نایب آن حنجرهٔ مشبکی / که به تاراج زوبین رفت / و دلت / مهمانسرای داغ‌های رشید است: وصف حضرت زینب (س)

۴) ستاره‌ها / یک یک / -سرخ- / سوسو می‌زدند / و با سه شعله / جلوه‌گاه راه شیری شکافت / و آرام آرام / از کارگاه پلکی روشن تراش / سرنوشت مجهول آسمان / آفتابی شد: وصف حضرت علی اکبر (ع).

۵۴- کدام گزینه با تعریف سبک، ارتباطی ندارد؟

- (۱) حاصل نگاه خاص هنرمند است.
(۲) طرز برخورد با مسائل است.
(۳) خود شخص است.
(۴) توصیف زیبایی‌هاست.

۵۵- با توجه به دو بیت زیر از شاهنامه کدام گزینه درست نیست؟

- ببینیم تا اسب اسفندیار / سوی آخر آید همی بی‌سوار
(۱) گویندهٔ دو بیت لحن ستایش‌آمیزی نسبت به خود دارد.
و گر بارهٔ رستم جنگجوی / به ایوان نهد بی‌خداوند روی
(۲) واژهٔ «اسب» در قیاس با «باره» ارزش ادبی کمتری دارد.
(۳) کلمهٔ «خداوند» در مقایسه با «سوار» هالیهٔ معنوی فراتری دارد.
(۴) این شیوهٔ بیان علاقه و احترام فردوسی به رستم را می‌رساند.

۵۶- در کدام گزینه اضطراب سبک وجود دارد؟

- (۱) روز رفته است و یکی پرتو نارنجی گرم / راه گم کرده و تابیده بر آن ابر کبود (فریدون توللی)
(۲) دمت گرم و سرت خوش باد / سلامم را تو پاسخ‌گوی (اخوان ثالث)
(۳) بوی جوی مولیان آید همی / یاد یار مهربان آید همی (رودکی)
(۴) مرا کاج هرگز نپروردی / چو پرورده بودی، نیاززدی (فردوسی)

۵۷- کدام گزینه دربارهٔ مکاتب سبک‌شناسی نادرست است؟

- (۱) مهم‌ترین بخش زبان در مکاتب سبک‌شناسی کلمه است.
(۲) سبک‌شناسی توصیفی به بررسی محتوای عاطفی کلام می‌پردازد.
(۳) سبک‌شناسی تکوینی مکتب سبک‌شناسی فردی است.
(۴) سبک‌شناسی نقشگرا به دلالت روانی متون ادبی توجه دارد.

۵۸- دربارهٔ سبک‌شناسی ساختگرا همهٔ گزینه‌ها درست است؛ به جز گزینهٔ ...

- (۱) این مکتب تحت تلثیر فرمالیسم پدید آمد.
(۲) افرادی مثل اشتروس و هالییدی آن را به اوج رساندند.
(۳) میان فرم و مفهوم، قرارداد حکم می‌راند.
(۴) از ساختار زبان و دیگر نظام‌های آیینی و ... بحث می‌کند.

محاسبات و نکته‌های مهم

۵۹- کدام گزینه درباره کارگزاران نظریه دریافت، صحیح نیست؟

- (۱) خواننده و متن اهمیت یکسان دارند.
(۲) استانی فیش و ریفاتر از نامداران این نظریه هستند.
(۳) قصد صاحب اثر ادبی اهمیتی ندارد.
(۴) هیچ معنای درست و جامعی از هیچ متنی نداریم.

۶۰- کدام گزینه درباره آرای رولان بارت درست نیست؟

- (۱) متن معنای نهایی ندارد و از نیت مؤلف جداست.
(۲) خواننده متن نوشتنی را موقع خواندنش می آفریند.
(۳) نویسا کسی است که خلاقانه می نویسد.
(۴) درجه صفر نوشتار شیوه خنثای نثرهای عادی را می نمایاند.

۶۱- کدام ویژگی نحوی سبک خراسانی امروزه در شعر نو هم مرسوم شده است؟

- (۱) جمع بستن کلمات جمع عربی
(۲) املائی کلمات کهن
(۳) آوردن واو عطف در آغاز کلام
(۴) آوردن «ازین» برای بیان جنس

۶۲- کدام گزینه درباره ضمیر در سبک خراسانی نادرست است؟

- (۱) کاربرد ضمیر «ش» فاعلی در سوم شخص مفرد فعل ماضی (ضمیر زاید)
(۲) استفاده از ضمیر اول شخص مفرد به جای سوم شخص مفرد
(۳) آوردن ضمیر منفصل به جای ضمیر مشترک
(۴) جمع آوردن فعل معطوف به مفرد غایب

۶۳- کدام گزینه درست معنی شده است؟

- (۱) به زبان دیگر مگوی و به دل دیگر مباش تا گندم‌نمای جوفروش نباشی: سخنان نامربوط مگو و اندیشه خود را پراکنده مکن تا ارزش کردار تو معلوم باشد.
(۲) اندر همه کاری داد از خویشتن بده که هر که داد از خویشتن بدهد از داور مستغنی باشد: در همه کارها منصف باش؛ زیرا که هر کس که منصف باشد در برابر خداوند بی باک و نترس خواهد بود.
(۳) بدان کوش که بهر محالی از حال و نهاد خویش بنگردی که بزرگان بهر حق و باطلی از جای نروند: تلاش کن تا هر امر بیهوده‌ای تو را دیگرگون نکند؛ زیرا که بزرگان به سبب هر حق و باطلی تغییر نمی کنند.
(۴) به پیران قبیله خویش مولع مباش تا هم چنانکه هنر ایشان میبینی عیب نیز بتوانی دید: به پیران قبیله خود بیش از حد اعتماد مکن تا هنر و عیب آنها را بتوانی همزمان ملاحظه کنی.

محاسبات و نکته‌های مهم

۶۴- کدام گزینه مناسب حکایت زیر است؟

«شنیدم که محمد بن زکریا رازی می‌آمد با قومی از شاگردان خویش، دیوان‌های پیش ایشان افتاد، در هیچ کس ننگریست مگر در محمد زکریا و نیک نگه کرد و در روی او بخندید؛ محمد بازگشت و بخانه آمد و مطبوخ اف تیمون بفرمود و بخورد. شاگردان پرسیدند که ای حکیم چرا این مطبوخ خوردی؟ گفت از بهر آن خنده دیوانه که تا وی از جمله سودای خویش جزوی با من ندید با من نخندید.»

- (۱) جواب ابلهان خاموشی است.
(۲) گندم از گندم بروید جو ز جو
(۳) کند همجنس با همجنس پرواز
(۴) هر که بامش بیش برفش بیشتر

۶۵- با توجه به عبارت زیر «بارنامه کردن با رسول» یعنی چه؟

«خسرو را با رسول بارنامه همی‌بایست کند به بزرجمهر یعنی که مرا چنین وزیری است.»

- (۱) پذیرفتن رسول
(۲) آشنا کردن رسول
(۳) فخر فروشی کردن به رسول
(۴) معرفی کردن به رسول

۶۶- عبارت زیر در مذمت کیست؟

«هر که را تو را بی‌گناهی زشت گوید وی را تو معذورتر دار از آن کس که آن سخن به تو رساند.»

- (۱) بدزبان
(۲) تهمت‌زننده
(۳) گناهکار
(۴) سخن‌چین

۶۷- مفهوم کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) تا روز و شب آینده و رونده است از گردش حال‌ها شگفت مدار: توصیه به بی‌اعتمادی به هر کس
(۲) چرا ایمن خسبد کسی که با پادشاه آشنایی دارد: آرامش و سلامتی نزد سلطان
(۳) چرا مردمان از کاری پشیمانی خورند که از آن کار دیگری پشیمانی خورده باشد: سفارش به عبرت گرفتن از دیگران
(۴) در آب مردن به که از فزغ زنه‌ار خواستن: تأکید بر بی‌سروصدا بودن و خویش‌داری هنگام خطر

۶۸- کدام گزینه معنی عبارت زیر است؟

«آموختن را وقتی پیدا مکن چه در هر وقت و در هر حال که باشی، چنان باش که یک ساعت از تو درنگ‌درد تا دانشی نیاموزی»

- (۱) آموزش را منحصر به زمان خاصی مکن و در هر لحظه و شرایطی علم بیاموز.
(۲) آموزش شرایط خاصی دارد و باید تلاش کنی تا شرایط علم‌آموزی را به دست بیاوری.
(۳) اگر شرایط لازم را برای آموختن نیافتی، به کارهای دیگر روی آور.
(۴) در هر جایی نمی‌توان چیزی برای آموختن یافت، پس باید همه احوال را در نظر داشته باشی.

محاسبات و نکته‌های مهم

۶۹- کدام گزینه دربارهٔ رمان سووشون درست نیست؟

- (۱) داستان از شیراز در سال‌های جنگ جهانی دوم و ورود متفقین به ایران می‌گوید.
- (۲) شخصیت یوسف در داستان دچار تحول می‌شود.
- (۳) پیرنگ داستان، زندگی یوسف و همسرش زری است.
- (۴) یوسف فردی است وطن‌دوست و متکی بر ارزش‌های بومی.

۷۰- دربارهٔ رمان سووشون، همهٔ گزینه‌ها به جز گزینهٔ ... درست است.

- (۱) نویسنده به کمک اسطوره، تاریخ را رمزی و داستانی می‌کند. (۲) دانشور، داستان سووشون را نومیدانه به پایان می‌رساند.
- (۳) نگاه انتقادی دانشور به زندگی و تاریخ در سووشون آشکار است. (۴) سووشون زری را به صورت زنی آرمانی به تصویر می‌کشد.

۷۱- با توجه به داستان سووشون، سرنوشت یوسف تداعی‌کنندهٔ سرنوشت کدام یک از شخصیت‌های زیر است؟

- (۱) سیاوش و حضرت عیسی (ع)
- (۲) سهراب و حضرت عیسی (ع)
- (۳) سیاوش و امام حسین (ع)
- (۴) سهراب و امام حسین (ع)

۷۲- یوسف در مواجهه با اشغالگران به کدام موضوع اهمیت بیشتری می‌دهد؟

- (۱) دفاع از نقش اجتماعی خود (۲) منافع ملی (۳) سازش بر اساس مصلحت (۴) تجددگرایی

۷۳- چرا یوسف- که خود از مخالفان دولت است- با عشایری که می‌خواهند به ستون نظامی ارتش حمله کنند، همکاری نمی‌کند؟

- (۱) زیرا آن عشایر را زمین‌داران منفعت‌طلب نظیر برادرش، ابوالقاسم خان، تحریک کرده‌اند.
- (۲) زیرا عشایر قشقایی و بویر احمدی با این کارشان، اهداف انگلیسی‌ها را محقق می‌کردند.
- (۳) به این دلیل که پادگان سمیرم به دست مردم افتاده بود و باید تقویت می‌شد نه تضعیف.
- (۴) چون می‌ترسید که اشغالگران و هم‌دستانشان علیه او توطئه کنند.

۷۴- کدام گزینه بیش از بقیه به روشنی نشان می‌دهد که در زمان سووشون «فتوحی» مارکسیسم را نمایندگی می‌کند؟

- (۱) خانواده‌ای سرشناس و تحصیل‌کرده دارد.
- (۲) از هم‌مسلکان خود با واژهٔ «رفقا» یاد می‌کند.
- (۳) در بزنگاه‌ها که باید شجاعانه اقدام کند، تأخیر و عاقبت‌طلبی و محافظه‌کاری می‌کند.
- (۴) پرهیز از پوشیدن لباس تمیز و اتوشده برای این که خود را غمخوار تهیدستان وانمود کند.

محاسبات و نکته‌های مهم

۷۵- در سرلوحهٔ رمان شطرنج با ماشین قیامت، سه متن از سه کتاب مقدس تورات، انجیل و قرآن کریم نقل شده است؛ این سه متن چه وجه اشتراکی دارند و رابطهٔ آنها با رمان چیست؟

- ۱) هر سه متن، انسان را مسئول، انتخاب‌گر و مختار می‌دانند و رابطه‌ای بینامتنی با متن رمان دارند.
- ۲) هر سه متن، نشان می‌دهند که رمان چه موضوعی دارد و رابطهٔ آن‌ها با متن رمان، براءت استهلالی است.
- ۳) هر کدام از متن‌ها یک معنا را دربارهٔ شخصیت انسان بیان می‌کنند و رابطهٔ آن‌ها با رمان، بینامتنی است.
- ۴) این متن‌ها وجه اشتراکی ندارند و نمی‌شود رابطه‌ای را میان آن‌ها و متن رمان نشان داد.

۷۶- «عرصهٔ شطرنج» در رمان شطرنج با ماشین قیامت، تمثیلی از کدام گزینه است؟

- ۱) زندگی
- ۲) زندگی و جنگ
- ۳) نقشه‌های نظامی
- ۴) دو سوی نبرد

۷۷- در رمان شطرنج با ماشین قیامت، جنگ مهره‌ها بر سر چیست؟

- ۱) هوش و امکانات
- ۲) اراده و قدرت
- ۳) تصرف منطقهٔ مرزی
- ۴) انسان و ماشین

۷۸- در رمان شطرنج با ماشین قیامت، مقصود نویسنده از ماشین قیامت در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) تانک‌های جدیدی که دشمن از آن استفاده می‌کند.
- ۲) رادار جدیدی با نام سامبلین.
- ۳) ارتش دشمن
- ۴) ناوهای نظامی دشمن

۷۹- کدام یک از موضوعات زیر جزئی از «تعلیق رمان» نیست؟

- ۱) مجبور بودن یا مختار بودن انسان.
- ۲) وجود داشتن یا نداشتن ماشین رادار.
- ۳) جاسوس بودن یا نبودن مهندس و کشیش‌ها.
- ۴) کارآمد بودن یا نبودن رادار.

۸۰- حرف «که» در کدام گزینه در معنای متفاوتی به کار رفته است؟

- ۱) هم رقعہ دوختن به و الزام کنج صبر / کز بهر جامعه رقعہ بر خواجگان نبشت
- ۲) سخن به لطف و کرم با درشتخوی مگوی / که زنگ‌خورده نگردد به نرم سوهان پاک
- ۳) ترک احسان خواجه اولی‌تر / کاحتمال جفای بوآبان
- ۴) به تمنای گوشت مردن به / که تقاضای زشت قصابان

محاسبات و نکته‌های مهم

۸۱- با توجه به متن زیر، کدام گزینه اسمی است که در معنای صفتی به کار رفته است؟

«جوانمردی را در جنگ تاتار جراحی هول رسید. کسی گفت: فلان بازرگان نوش دارو دارد. اگر بخواهی باشد که دریغ ندارد. گویند آن بازرگان به بخل معروف بود. جوانمرد گفت: اگر خواهم دارو دهد یا ندهد و گر دهد منفعت کند یا نکند، باری خواستن از او زهر کشنده است.»

- (۱) هول (۲) بخل (۳) دریغ (۴) منفعت

۸۲- بیت زیر در ستایش چیست؟

«غواص گر اندیشه کند کام نهنگ / هرگز نکند در گرانمایه به چنگ»

- (۱) دوران‌دیشی و احتیاط در انجام دادن کاری (۲) تلاش و شجاعت در اقدام به کاری
(۳) پرهی از ثروت‌اندوزی (۴) دوری از خطر

۸۳- معنی کدام بیت درست است؟

- (۱) مورچگان را چو بود اتفاق / شیر ژیان را بدرانند پوست
مورچه‌ها گاهی به سبب اتفاقات خاص، پوست شیر خشمگین را می‌درانند.
(۲) بدوزد شره دیده هوشمند / درآرد طمع مرغ و ماهی به بند
کار ناپسند چشم انسان هوشیار را می‌بندد و مرغ و ماهی به سبب طمع در دام می‌افتند.
(۳) چون در پسر موافقی و دلبری بود / اندیشه نیست گر پدر از وی بری بود
پسری که سازگار و دلپذیر باشد، حتی اگر پدرش هم از او بیزای جوید، باکی نیست.
(۴) بزرگزاده نادان به شهرها ماند / که در دیار غریبش به هیچ نستانند
انسان اصیل اما بی‌خرد در دیار خود مجبور به اقامت است؛ زیرا از او در شهرهای دیگر که غریب است، استقبال نمی‌کنند.

۸۴- در کدام گزینه تمام کلمات مفرد هستند و معنی جمع ندارند؟

- (۱) هر آنکه گردش گیتی به کین او برخاست / به غیر مصلحتش رهبری کند ایام
(۲) ورچه کس بی‌اجل نخواهد مرد / تو مرو در دهان اژدها
(۳) پر طاووس در اوراق مصاحف دیدم / گفتم این منزلت از قدر تو می‌بینم بیش
(۴) معده چون کج گشت و شکم‌درد خاست / سود ندارد همه اسباب راست

محاسبات و نکته‌های مهم

۸۵- کدام گزینه درباره مفهوم عبارت زیر درست است؟

«حکیمان گفته‌اند: آب حیات اگر فروشدن فی‌المثل به آب‌روی دانا نخرد که مردن به علت به از زندگان به مذلت»

- (۱) حیثیت مهم‌تر از زندگی جاوید است.
- (۲) اعتبار و شهرت نمی‌تواند موجب بقای آدمی باشد.
- (۳) حیثیت را نمی‌توان در هر جایی به دست آورد.
- (۴) خواری و ذلت موجب مرگ روان آدمی است.

۸۶- مفهوم عبارات مشخص شده در حکایت زیر چیست؟

یکی از علما خورنده بسیار داشت و کفاف اندک. یکی را از بزرگان که در او معتقد بود بگفت. روی از توقع او در هم کشید و تعرض سؤال از اهل ادب در نظرش قبیح آمد . . . آورده‌اند که اندکی در وظیفه او زیادت کرد و بسیاری از ارادت کم.

- (۱) درخواست عالم را گستاخی تلقی کرد و زشت دانست- کمی رتبه‌اش را بالاتر برد.
- (۲) بی‌ادبی کردن عالم را که خواسته‌ای داشت، زشت دانست- کارهای بیشتری به او محول کرد.
- (۳) بی‌ادبی ادیب را که درخواستی کرده بود، نپسندید- اندکی حقوقش را بیشتر کرد.
- (۴) نخواست که از ادیب پرس و جوی بیشتری کند- کمی به رتبه‌اش افزود.

۸۷- کدام بیت مفهوم و نتیجه کلی از حکایت زیر است؟

«موسی- علیه‌السلام- درویشی را دید از برهنگی به ریگ اندر شده. گفت: ای موسی! دعا کن تا خدا عزوجل مرا کفافی دهد که از بی‌طاقتی به جان آمدم. موسی دعا کرد و برفت. پس از چند روز که باز آمد از مناجات، مرد را دید گرفتار و خلقی انبوه بر او گرد آمده. گفت: این چه حالت است؟ گفتند: خمر خورده و عریده کرده و کسی را کشته، اکنون به قصاص فرموده‌اند.»

- (۱) آن کس که توانگرت نمی‌گرداند / او مصلحت تو از تو بهتر داند
- (۲) به نان خشک قناعت کنیم و جامه دلق / که بار محنت خود به که بار منت خلق
- (۳) ز بخت روی ترش کرده پیش یار عزیز / مرو که عیش بر او نیز تلخ گردانی
- (۴) نانم افزود و آبرویم کاست / بی‌نوایی به از مذلت خواست

محاسبات و نکته‌های مهم

۸۸- کدام بیت مناسب این حکایت است؟

«بازرگانی را هزار دینار خسارت افتاد. پسر را گفت: نباید که این سخن با کسی در میان نهی. گفت: ای پدر! فرمان تو راست، نگویم، ولكن خواهم مرا بر فایده این مطلع گردانی که مصلحت در نهان داشتن چیست؟ گفت: تا مصیبت دو نشود: یکی نقصان مایه و دیگر شماتت همسایه.»

(۱) سخن به لطف و کرم با درشتخوی مگوی / که زنگ خورده نگرده به نرم سوهان پاک

(۲) خامشی به که ضمیر دل خویش / با کسی گفتن و گفتن که مگوی

(۳) تا ندانی که سخن عین صواب است مگوی / و آنچه دانی که نه نیکوش جواب است مگوی

(۴) مگوی انده خویش با دشمنان / که لاجول گویند شادی کنان

۸۹- کدام گزینه جای خالی را به درستی تکمیل می کند؟

«خطیبی کرپه‌الصوت خود را خوش‌آواز پنداشتی و فریاد بیهده ... گفتی نعیب غراب البیین در پرده الحان اوست، یا آیت انّ انکرّ الاصوات در شأن او.»

(۱) می کرد (۲) زدی (۳) برداشتی (۴) می نمود

۹۰- ادامه مصرع مقابل در کدام گزینه آمده است؟

(۱) در بند مکن خیره طلب ملک دارا

(۲) بر راه خرد رو نه مگس باش نه عنقا

(۳) نه نیز به یکباره زبون باش چو خرما

(۴) غواص طلب کن چه دودی بر لب دریا

۹۱- توضیح کدام مصراع نادرست است؟

(۱) ناجسته به آن چیز که او با تو نماند: بهتر است چیزی را که برای تو [پایدار] نمی ماند، جست‌وجو نکنی.

(۲) ننگ است ننگ با خرد از کار خر مرا: با وجود خرد، از انجام امور پست بیزارم.

(۳) از خاندان حق مکن زاستر مرا: مرا فقط در ظاهر، پیرو خاندان حق مکن.

(۴) از نال خشک خیره چه بندی کمر مرا: چرا بیهوده، از نی خشک برای من کمر بند می سازی [کار عبث می کنی]؟

۹۲- توضیح بخش مشخص شده در کدام گزینه نادرست است؟

(۱) بشنو سخن خوب و مکن کار به صفا: کار را از روی خشم انجام مده

(۲) بیهوده مگو چوب میرتاب ز پهنا: تعصب نداشته باش.

(۳) کسی کنار نگیرد سوار تازان را: در آغوش نمی کشد.

(۴) خطر نیست با باز کبک دری را: ارزش و مقداری ندارد.

محاسبات و نکته‌های مهم

۹۳- توضیح کدام بیت نادرست است؟

- ۱) در خاک چه زر ماند و چه سنگ و ترا گور / چه زیر کریچی و چه در خانه خضرا: سخن بر سر بی‌ارزشی مادیات است.
- ۲) فخرت به سخن باید ازیرا که بدو کرد / فخر آنکه نماند از پس او ناقه عضبا: اشاره به ارزش سخن نزد پادشان دارد.
- ۳) بیدار چو شیداست به دیدار ولیکن / پیدا به سخن گردد بیدار ز شیدا: سخن انسان آگاه را از دیوانه متمایز می‌کند.
- ۴) غواص ترا جز گل و شورابه نداده است / زیرا که ندیده است ز تو جز که معادا: ستیزه‌جویی و تعصب موجب بی‌نصیبی از معنویات است.

۹۴- در همه بیت‌ها یک متمم با دو حرف اضافه دیده می‌شود؛ به جز بیت . . .

- ۱) با آنکه برآورد به صنعا در غمدان / بنگر که نمانده است نه غمدان و نه صنعا
- ۲) آبی است جهان تیره و بس ژرف بدو در / زنه‌ار که تیره نکنی جان مصفا
- ۳) جانت به سخن پاک شود زانکه خردمند / از راه سخن بر شود از چاه به جوزا
- ۴) دیبای سخن پوش به جان بر که تو را جان / هرگز نشود ای پسر از دیبا زیبا

۹۵- کدام بیت دلالت بر باطن‌گرایی و اسماعیلی مذهب بودن ناصر خسرو دارد؟

- ۱) اندر بن دریاست همه گوهر و لؤلؤ / غواص طلب کن چه دوی بر لب دریا
- ۲) بادام به از بید و سپیدار به بار است / هر چند فزون کرد سپیدار درازا
- ۳) گر مار نه‌ای دایم از بهر چرایند / مؤمن ز تو نایمن و ترسان ز تو ترسا
- ۴) آبی است جهان تیره و بس ژرف بدو در / زنه‌ار که تیره نکنی جان مصفاً

۹۶- واژه «را» در ردیف کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) در حال خویشتن چو همی ژرف بنگرم / صفرا همی برآید از انده به سر مرا
- ۲) گر بر قیاس فضل بگشتی مدار چرخ / جز بر مفر ماه نبودى مفر مرا
- ۳) شکر آن خدای را که سوی علم و دین خود / ره داد و سوی رحمت بگشاد در مرا
- ۴) منگر بدین ضعیف تنم زانکه در سخن / زین چرخ پرستاره فزون است اثر مرا

محاسبات و نکته‌های مهم

۹۷- توضیح کدام بیت درست است؟

- ۱) چو مست خفت به بالینش بر تو ای هشیار / مزن گزافه به انگشت خویش پنگان را: ای انسان هشیار، وقتی فرد مست در بسترش خوابید، تو بیهوده با انگشت به فنجان مزین و برای بیدار کردن او تلاش مکن.
- ۲) بگویشان که شما به اعتقاد دیوانید / که دیوخواند خوش آید همیشه دیوان را: به ایشان بگو که شما از نظر اعتقادات، همچون دیوها هستید؛ چراکه دیو همواره دوست دارد دیوان خود را بخواند.
- ۳) به آشکاره تن اندر که کرد جان پنهان / به پیش او دار این آشکار و پنهان را: این آشکار و پنهان را برای تن نمایان کن؛ زیرا تن جان را آشکارا پنهان کرد.
- ۴) بقا به علم خدا اندر است و فرقان است / سرای علم و کلید و در است فرقان را: بقا در علم خداوند است و سرای علم قرآن است و کلید و در آن سرا علم است.

۹۸- در کدام بیت تشبیه مرکب دیده می‌شود؟

- ۱) من به یمگان در نهانم علم من پیدا چنانک / فعل نفس رستنی پیدا است او در بیخ و حب
- ۲) جهان زمین و سخن تخم و جانت دهقان است / به کشت باید مشغول بود دهقان را
- ۳) دل تو نامه عقل و سخنت عنوان است / بکوش سخت و نکو کن ز نامه عنوان را
- ۴) درخت ترنج از بر و برگ رنگین / حکایت کند کله قیصری را

۹۹- توضیح کدام بیت نادرست است؟

- ۱) تو بریایی آنجا که مطرب نشیند / سزد گر ببری زبان جری را: تو (شاعر) مقامی بالاتر از مطرب داری؛ پس بایسته است که دشمنانت را وادار به سکوت کنی.
- ۲) نگر نشمری ای برادر گزافه / به دانش دبیری و نه شاعری را: ای برادر، آگاه باش که بیهوده دبیری و شاعری را جزو دانش به شمار نیاوری.
- ۳) بری دان از افعال چرخ برین را / نشاید ز دانا نکوهش بری را: افلاک از خود هیچ تأثیری ندارند و شایسته نیست که انسان دانا چیزی را که قدرت اراده و فعلی ندارد، نکوهش کند.
- ۴) که این پیشه‌ها است نیکو نهاده / مر الفعدن نعمت ایدری را: این پیشه‌ها برای اندوختن مادیات مناسب هستند.

۱۰۰- با توجه به بیت‌های زیر، کدام گزینه نادرست است؟

- «ترا خط قید علوم است و خاطر / چو زنجیر مر مرکب لشکری را
تو با قید بی اسب پیش سواران / نباشی سزاوار جز چاکری را»
- ۱) نوشتن، مانع کسب دانش است.
 - ۲) ذهن مانند زنجیری برای مهار مرکب است.
 - ۳) دانش را میتوان چون مرکبی شمرد.
 - ۴) انسان بدون دانش مانند چاکری است برای سواران.

محاسبات و نکته‌های مهم

بسمه تعالی

اگر این پاسخنامه برای به شما نیست، مسئول جلسه را آگاه کنید.

کلید المپیاد ادبی

مرحله اول ۱۴۰۱

غلط:

صحیح:

فقط یک گزینه درست را برای هر سؤال با مداد سیاه تکمیل کنید:

۱ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۳ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۴ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۵ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۶ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۷ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۸ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۹ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۰ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۳۱ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۳۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۳۳ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۳۴ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۳۵ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۳۶ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۳۷ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۳۸ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۳۹ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۴۰ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۶۱ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۶۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۶۳ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۶۴ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۶۵ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۶۶ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۶۷ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۶۸ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۶۹ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۷۰ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۹۱ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۹۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۹۳ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۹۴ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۹۵ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۹۶ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۹۷ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۹۸ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۹۹ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۰۰ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۱ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۳ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۴ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۵ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۶ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۷ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۸ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۹ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۲۰ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۴۱ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۴۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۴۳ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۴۴ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۴۵ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۴۶ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۴۷ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۴۸ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۴۹ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۵۰ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۷۱ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۷۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۷۳ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۷۴ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۷۵ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۷۶ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۷۷ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۷۸ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۷۹ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۸۰ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۰۱ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۰۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۰۳ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۰۴ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۰۵ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۰۶ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۰۷ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۰۸ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۰۹ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۱۰ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۲۱ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۲۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۲۳ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۲۴ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۲۵ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۲۶ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۲۷ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۲۸ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۲۹ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۳۰ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۵۱ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۵۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۵۳ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۵۴ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۵۵ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۵۶ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۵۷ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۵۸ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۵۹ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۶۰ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۸۱ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۸۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۸۳ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۸۴ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۸۵ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۸۶ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۸۷ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۸۸ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۸۹ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۹۰ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۱۱ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۱۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۱۳ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۱۴ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۱۵ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۱۶ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۱۷ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۱۸ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۱۹ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۲۰ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

@irysccom

@irysc

iran.olympiad